

Uusniityt: materiaalit ja valmistelut

Suunnittelu ja aikataulutus

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty, tässäkin asiassa. Jos sinua tai yhteisöäsi kiinnostaa uusniityn perustaminen, se kannattaa aloittaa yhteisellä suunnittelulla. Paikkaa ja työnjakoa on hyvä miettiä valmiiksi. Prosessi vaatii myös jonkin verran resursseja ja on melko hidas, useamman vuoden jatkuva työ, joka kannattaa aloittaa pienestä. Muutamankin neliön niitty on jo hyvä alku, ja niityn voi saada myös leviämään mm. niittämällä ympäristöä. Paikan valinnalla on paljon merkitystä niityn menestymisessä.

Uusniityn perustaminen tehdään mielellään syksyllä. Huolellisen suunnittelun jälkeen itse kylvö mahdollisine siementen sekoittamisineen on useamman henkilön voimin tehty isommallekin alalle noin tunnissa, joko syksyllä tai varhain keväällä.

Viestintä

Jos haluatte mukaan enemmänkin osallistujia, on hyvä miettiä hetki tilaisuuden ilmoituksia tai mainoksia ja muuta tiedottamista – mitkä ovat hyvät tiedonlevitysväylät paikkakunnalla? Onko tarpeen lähettää erillisiä kutsuja? Tavoittavatko sähköiset viestintäväylät aiheesta kiinnostuneet, vai voisiko ilmoituksen laittaa myös esim. kyläyhdistyksen tai kaupan ilmoitustaululle? Ilmoituksessa voi pyytää ottamaan mukaan tarvittavia varusteita ja työkaluja. Yhteistyö paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa myös viestinnässä auttaa asukkaiden tavoittamisessa.

Perustetun uusniityn laitaan on hyvä laittaa kylttejä, joissa kerrotaan, mistä on kyse ja että prosessi on hidas. Kylteissä voi myös jakaa tietoutta luonnon monimuotoisuudesta.

Paikka ja luvat

Jos perustetaan uusi niitty, valitaan sille sopiva paikka, esim. kedolle kuiva, paahteinen paikka. Erityisesti etelään ja länteen päin viettävät rinteet ovat hyviä paikkoja kedoille. Pyydetään maanomistajan lupa (selvitetään myös mahdolliset muut tarvittavat luvat) ja mietitään, ettei paikassa ole mitään esteitä pidempiaikaiselle käytölle, esim. kaapeleita, joita voidaan tulla kaivamaan. Pellon suunnittelussa voi hyödyntää esim. Maanmittauslaitoksen [Karttapaikka](#)-ohjelmaa, jolla voi myös mitata niityn pinta-alaa. Hyviä uusniittyjen paikkoja ovat esim. purettujen rakennusten alueet, joihin usein muuten ajettaisi multaa ja kylvettäisi nurmikkoja. Näin saataisiin mahdollisuuksia perustaa niittyjä esim. taajamien läheisyyteen, missä niitä enää ei juuri ole.

Työvälineet ja tarvikkeet

Maan pinnan käsittelyyn (pinnan rikkominen, tasoittaminen, laikuttaminen) tarvitaan esimerkiksi rautaharavia ja/tai lapioita. Jos alue on suurempi ja sitä jaetaan kylvämisen helpottamiseksi pienempiin alueisiin, niiden merkitsemiseen tarvitaan narua ja tarvittaessa oksia, puutappeja tai vastaavia, mihin narut (tuulisella säällä) voi kiinnittää. Maaperän muokkaamiseen mahdollisesti tarvittavan hiekan kuljetukseen ja levitykseen tarvitaan kottikärryt, lapioita ja haravia. Joissain tapauksissa konetyötä tarvitaan sekä perustamiseen että niittoon, varsinkin suuremmilla aloilla.

Uusniityt: materiaalit ja valmistelut

Kylvöä varten tarvitaan ämpäreitä, siemeniä ja astia, jossa voi sekoitella siemeniä ja hiekkaa. Kylvöön riittävät pienemmätkin ämpärit tai sirottimet. Hanskat voivat olla tarpeen. Tuovatko ihmiset tarvikkeita mukanaan vai järjestetäänkö niitä paikan päälle?

Uusniityn hoitoon tarvitaan viikate niittoa varten – leikkaavaa terää suositellaan esim. siimaleikkurin sijaan, joka murskaa kasvin ja silppuaa sen huonommin pois kerättävään kuntoon – sekä haravaa niittojätteen kokoamiseksi, mahdollisesti kottikärryt tai pressu niittojätteen pois viemiseksi.

Mitä uusniittyjen tekemisessä on syytä ottaa huomioon?

Perustetun uusniityn kukoistukseen kasvamiseen voi mennä viisikin vuotta. Prosessi on siis pitkä ja hidas, ja varsinkin rehevimmillä kasvualustoilla se saattaa edellyttää ensimmäisinä vuosina rikkaruohojen torjuntaa ja ehkä useampaakin niittoa sekä niittojätteen pois kuljettamista. Voi olla hyvä aloittaa pienestä alueesta.

Huolellinen ohjeistus kylvövaiheessa on tarpeen; on parempi kylvää mieluummin vähän kerrallaan ja pariin kertaan kuin kerralla enemmän. Voi olla hyvä jättää myös vähän siementä/seosta varastoon. Kannattaa myös harkita alan jakamista osiin ja siementä sen mukaan; annetun määrän on syytä riittää edestakaiseen matkaan omalla kylvöalueella. Kovin kapean alan kylväminen on hankalaa käsin kylväessä; mitä enemmän ihmiset kävelevät kylväessään ristiin rastiin, sen parempi.